

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики, природокористування
та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-27-06, факс: 255-22-72

№ 0415/12-578

"12" 07 2017 р.

Рахункова палата України

Комітет на своєму засіданні 11 липня 2017 року розглянув інформацію Рахункової палати України щодо результатів розгляду матеріалів аналізу стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття».

Направляємо копію рішення Комітету за результатами розгляду зазначеного питання.

Додаток: зазначене на 4 арк.

Перший заступник
Голови Комітету

А.ДИРІВ

428/02-7
20 07. 2017

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ,
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ
ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ**

РІШЕННЯ

11 листопада 2017 року,

№ 61/8

Про лист Рахункової палати України щодо результатів розгляду матеріалів аналізу стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття»

За дорученням Голови Верховної Ради України А. Парубія Комітет розглянув надані Рахунковою палатою України в порядку інформування результати розгляду матеріалів аналізу стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття».

Рахункова палата України в своєму листі зазначає, що у 2016 році досягнено значних результатів, а саме відбулось встановлення в проектне положення Нового безпечного конфайнменту (НБК) та завершено вивільнення 1, 2 та 3 енергоблоків Чорнобильської АЕС від відпрацьованого ядерного палива, у тому числі пошкодженого, що дає можливість розпочати демонтаж незатребуваних систем і обладнання та є важливим для процесу зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації.

Забезпечені здійснення внеску до Чорнобильського фонду "Укриття" у загальній сумі 123,9 млн дол. США, а також до Рахунка ядерної безпеки – 18,2 млн євро.

Водночас, на початок 2017 року залишався нереалізованим внесок України до Чорнобильського фонду "Укриття" в обсязі 43,7 млн дол. США, з яких 22 млн дол. США мають бути спрямовані на демонтаж нестабільних конструкцій об'єкта "Укриття".

Також було усунуто дефіцит бюджету проекту будівництва сховища відпрацьованого ядерного палива "сухого" типу (СВЯП-2) в обсязі 105 млн євро. Загалом завершення робіт з будівництва СВЯП-2 відтерміновано майже на 14 років і передбачено на кінець 2017 року. Незавершення робіт і невведення

об'єкта в експлуатацію у запланований термін може зумовити виникнення ризику закінчення проектного строку безпечної експлуатації СВЯП-1 (10 років) до завершення процесу переміщення з нього відпрацьованого ядерного палива в СВЯП-2 (необхідно понад 8 років), що, як наслідок, потребуватиме подовження вказаного строку, здійснення додаткових робіт і витрат.

Своєчасне введення в експлуатацію НБК потребує завершення у стислі строки робіт, пов'язаних із влаштуванням технологічної будівлі, допоміжних споруд, технологічних систем, інженерних комунікацій, а також проведенням усього комплексу необхідних випробувань. Це дозволить перейти до робіт з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта "Укриття" (раннього демонтажу), які необхідно завершити до закінчення проектного терміну безпечної експлуатації вказаного об'єкта (2023 рік).

Залишається актуальним питання остаточного завершення робіт і введення в експлуатацію заводу з переробки рідких радіоактивних відходів (ЗПРРВ) і заводу по сортуванню твердих радіоактивних відходів всіх категорій та переробки низько- та середньоактивних відходів (ЗПГРВ), які тривалий час проходять випробування. Також понад три роки залишаються невідновленими роботи за проектом "Модернізація виробничих потужностей з подрібнення довгомірних відходів на ЧАЕС".

Державним спеціалізованим підприємством "Чорнобильська АЕС" продовжується реалізація ІІ етапу зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС "Остаточне закриття та консервація реакторних установок" без внесення відповідних змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему.

Потребує відновлення робота Міжвідомчої комісії з комплексного розв'язання проблем Чорнобильської АЕС, а також Міжвідомчої робочої групи з координації діяльності регулюючих органів під час видачі ліцензій на виконання робіт на об'єкті "Укриття" та із зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації, якими у 2016 році не проведено жодного засідання, що ускладнює підтримання сприятливих організаційно-правових умов для реалізації проектів (програм) на Чорнобильській АЕС.

Відповідно до запиту Комітету, Міністерством екології та природних ресурсів України та Державним агентством України з управління зоною відчуження було надано наступну інформацію щодо стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття»:

21 червня 2017 року на засіданні Кабінету Міністрів України було розглянуто та схвалено проект Закону України «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему», дія якого

поширюється на період до 2020 року. Проект Закону України зареєстровано у Верховній Раді Україні від 22.06.2017 № 6624.

Роботу Міжвідомчої комісії з комплексного розв'язання проблем Чорнобильської АЕС (МВК) організовано згідно постанови Кабінету Міністрів України від 18.08.2002 №1926 «Про утворення Міжвідомчої комісії з комплексного розв'язання проблем Чорнобильської АЕС», якою затверджено посадовий склад МВК. Засідання МВК проводяться по мірі необхідності.

Щодо проекту «Модернізація виробничих потужностей з подрібнення довгомірних відходів на ЧАЕС» було надано інформацію про те, що у зв'язку із завершенням в грудні 2015 року Програми TACIS, Міністерством економічного розвитку і торгівлі направлено запит до Європейської Комісії про можливість продовження даної Програми до кінця 2016 року з метою передачі робіт за Контрактом новому Підряднику і завершенню робіт за проектом «Модернізація виробничих потужностей з подрібнення довгомірних відходів на ЧАЕС». Ведуться роботи щодо розриву Контракту TACIS/2007/132-889 з компанією АМЕК та реалізації Гарантій виконання, які представлені Підрядником Європейській Комісії.

Діяльність з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття» є довготривалою операцією. Вона потребує значної підготовчої роботи, зокрема розробки проектної документації, облаштування місць зберігання демонтованих конструкцій тощо. На даний час вживаються заходи для вирішення питання щодо фінансового забезпечення з 2018 року цієї діяльності.

Проекти будівництва НБК, СВЯП-2, ЗПРРВ, ПКПТРВ знаходиться на етапах введення в експлуатацію, завершення яких заплановані на кінець 2017 року. Проектом Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкту «Укриття» в екологічно безпечну систему з 2018 року передбачено фінансування видатків з Державного бюджету України на експлуатацію зазначених об'єктів.

Комітет зазначає, що Загальнодержавна програма була профінансована бюджетними коштами не в повному обсязі. Більша частина цих коштів була спрямована в першу чергу на забезпечення оплати комунальних платежів, транспортних витрат, заробітну платню та відшкодування фактичних витрат Пенсійного фонду України на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах.

Постійне недофінансування в свою чергу призвело до того, що завершення реалізації частини першочергових заходів Загальнодержавної програми очікується у 2017 році, а не у 2012 році, як планувалося, що призвело до збільшення загального терміну всього процесу зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на

екологічно безпечну систему, що в свою чергу призвело до збільшення витрат через коливання курсу валют та підвищення цін на енергоносії.

Слід зазначити, що пункти Загальнодержавної програми в частині поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом не можна вважати виконаними у зазначений програмою строк. Також не проводилась в передбачених Загальнодержавною програмою обсягах науково-технічна та інформаційна підтримка робіт.

Комітет звертає увагу на необхідність достатнього фінансового забезпечення робіт, оскільки брак коштів може привести до відтермінування запланованих заходів, що потребуватиме подальшого збільшення фінансування, а також матиме негативний вплив на стан ядерної та радіаційної безпеки на майданчику Чорнобильської АЕС.

Враховуючи викладене Комітет в и р і ш и в:

1. Інформацію Рахункової палати України щодо результатів розгляду матеріалів аналізу стану виконання рекомендацій Міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття» взяти до відома.
2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України, Міністерству екології та природних ресурсів України, Державному агентству України з управління зоною відчуження та Державному спеціалізованому підприємству "Чорнобильська АЕС":
 - усунути виявлені аудитом порушення та недоліки, та не допускати їх у майбутньому;
 - забезпечити виконання рекомендацій Рахункової палати України;
 - внести пропозиції щодо усунення причин, які можуть впливати на затримку введення в експлуатацію об'єктів інфраструктури, що будуються в рамках міжнародної технічної допомоги (НБК, СВЯП-2, ЗПРРВ, ПКПТРВ), у зв'язку з організаційними та фінансовими невизначеностями такого процесу;
 - зочинаячи з 2018 року в Державному бюджеті України передбачити фінансування заходів оновленої Загальнодержавної програми в повному обсязі.
3. Рішення направити до Рахункової палати України, Кабінету Міністрів України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Державного агентства України з управління зоною відчуження та
4. Державного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС".

Перший заступник
Голови Комітету

А.ДИРІВ